במדבר כז - בנות צלפחד והסמכת יהושע

סיכום השיעור

סיכום פון דעם שיעור: פרשת בנות צלפחד און באשטימונג פון יהושע

בנות צלפחד און הלכות ירושה

דער פרק באשטייט פון צוויי באזונדערע ענינים. דער ערשטער חלק איז די מעשה פון **בנות צלפחד**, אן המשך פון דער חלוקת הארץ. צלפחד איז געשטארבן אין מדבר אָן זין, נאר מיט טעכטער. זיינע טעכטער האבן **ותקרבנה** – אריינגעלייגט א טענה פאר משה, אלעזר, די נשיאים און דער עדה, אז זייער טאטע'ס נחלה זאל נישט פארלוירן גיין. משה האט **ויקרב משה את משפטן לפני ה'** – געבראכט דעם משפט פאר'ן אייבערשטן, וואס האט באשטעטיגט אז די בנות צלפחד זענען גערעכט. פון דעם זענען ארויסגעקומען די **הלכות ירושה** – דער גאנצער סדר: ערשט בן, דערנאך בת, דערנאך אחים, דערנאך אחי אביו – א **חוקת משפט** פאר אייביג. דאס איז דער איינציגסטער פלאץ אין תורה וואו הלכות ירושה שטייען בפירוש.

באשטימונג פון יהושע בן נון אלס נאכפאלגער

דער צווייטער חלק איז דער ציווי פון הקב"ה צו משה ארויפצוגיין אויף **הר העברים**, זען ארץ ישראל אבער נישט אריינגיין צוליב **מי מריבה**. משה'ס תשובה איז באמערקענסווערט – **וידבר משה אל ה' לאמר** – דער איינציגסטער פסוק אין גאנצן תורה וואו משה רעדט צום אייבערשטן (אנשטאט דער רעגיל'ער נוסח „וידבר ה' אל משה"), ווי דער **מגלה עמוקות** ברענגט. משה בעט אז דער אייבערשטער זאל באשטימען א פירער – „אשר יצא לפניהם" – כדי דער עם זאל נישט זיין „כצאן אשר אין להם רועה". דער אייבערשטער באשטימט **יהושע בן נון** – „איש אשר רוח בו" – און משה גיט אים **סמיכה** (וסמכת את ידך עליו) און שטעלט אים פאר אלעזר הכהן און דער גאנצער עדה, מיט „מהודך" – א טייל פון זיין כוח און השראה. א וויכטיגער חילוק צווישן משה און יהושע: משה איז געווען א נביא וואס האט גערעדט מיט'ן אייבערשטן דירעקט, אבער יהושע האט געדארפט גיין צו **אלעזר הכהן** און פרעגן דורך די **אורים ותומים** – דאס איז פשט „ושאל לו משפט האורים", וואס מיינט בעיקר פירן דעם עולם אין **מלחמה**. משה איז מקיים דעם ציווי – „ויעש כאשר צוה ה'" – ער נעמט יהושע, שטעלט אים פאר אלעזר, און גיט אים סמיכה.

תמלול מלא

פרק כ"ז: בנות צלפחד און די איבערגעבונג פון די הנהגה צו יהושע

צוויי באזונדערע ענינים אין איין פרק

דער היינטיגער פרק איז צוזאמגעשטעלט פון צוויי חלקים וואס האבן נישט קיין שייכות איינער מיט'ן צווייטן. דער ערשטער חלק באלאנגט באמת המשך צו דער פריערדיגער פרק, און נאכדעם איז א נייע ענין וואס באלאנגט צו דער סיפור פון משה וואס גיבט איבער די מלכות, די הנהגה, די הנהגת המלכות צו יהושע.

מעשה בנות צלפחד

דער הינטערגרונד

דער ערשטער זאך איז די מעשה הידועה פון בנות צלפחד, און דאס וועט זיין המשך פון דאס וואס מ'האט דא צעטיילט די ארץ, וואס מ'זאגט "לאלה תחולק הארץ" און אזוי ווייטער. ס'שטייט נישט קיין פרטים, אבער מ'מוז פארשטיין אז ס'איז געווען לויט'ן מספר שמות פון די בנים זכרים, אזוי ווי די וואס מ'האט דאך גערעכנט אין די מפקד.

יעצט איז דא א איד וואס איז געווען א איד צלפחד, ער ווערט שוין ממילא אויסגערעכנט אין די משפחות, ס'איז דא א משפחת צלפחד, דאס הייסט די משפחת חפר'ס זון איז צלפחד, און ס'שטייט אפילו שוין דארט אויסגערעכנט זיינע טעכטער. ס'שטייט לכאורה דארט די סיבה פארוואס ס'שטייט דארט, טאקע וועגן דעם ווייל ס'גייט זיין אין די נעקסטע שטיקל א מעשה וועגן זיי, "לא היו לו בנים כי אם בנות", און די נעמען פון זיינע בנות.

די טענה פון די בנות צלפחד

ותקרבנה – זיי האבן געקומען מיט א טענה. דאס איז די טייטש פון די ווארט "ותקרבנה", ווייל "ותעמודנה לפני משה" – אלץ אזא וועג פון זאגן, זיי האבן אריינגעלייגט א "מאושן", ווי מ'זאגט היינט אין קארט, "לפני משה ואלעזר והנשיאים והעדה".

און וואס זאגן זיי? אז זייער טאטע איז געשטארבן אין מדבר, נישט ביי עדת קרח, סתם מיט חטאיו איז ער געשטארבן אין מדבר, אבער די חילוק פון אים און אלע אנדערע טאטעס איז, ער האט נישט געהאט קיין זין, זיי האבן נישט קיין ברידער. ממילא, ווער גייט באקומען די ירושה?

און ס'קומט אויס אן אינטערעסאנטע זאך, אז בעצם די משפחות זענען געווען די ערשטע דור, די דור יוצאי מצרים וואס האבן געדארפט ירש'ענען, און זייערע קינדער באקומען. און יעצט זאגן זיי אז ס'איז נישטא ווער ס'זאל ירש'ענען, ווייל זיי זענען נאר טעכטער.

משה גייט צום אייבערשטן

און משה גייט צו די אייבערשטער. ס'איז אן אינטערעסאנטע זאך אז ס'איז נישטא קיין הלכה. מ'קען טראכטן צו ס'איז שפעטער שייך די זאך פון "נבואה של משה" וכו', אבער "**ויקרב משה את משפטן לפני ה'**". ער קומט מיט א שאלה. ווי גייט מען לפני ה'? וויאזוי גייט מען לפני ה' פונקטלעך? משה רבינו האט געוואוסט וויאזוי, און אפשר שפעטער וועלן מיר לערנען נאך זאכן וואס זענען געווען פאר דעם.

די תשובה פון הקב"ה

און וואס זאגט די אייבערשטער? יא, גערעכט זענען די בנות צלפחד, מ'דארף זיי טאקע געבן "בתוך אחי אביהם", זיי זאלן זיין מיט זיין טאטע'ס אזוי ווי זייערע פעטערס.

און דאס איז נישט קיין סתם א חוק פאר היינט, דאס איז א חוק עולם, אזוי ווי ער פירט אויס "**וזאת לבני ישראל חוקת משפט**".

די הלכות ירושה

און ער גייט די גאנצע כללים. בעצם, דא איז די איינציגסטע פלאץ וואס שטייט בכלל הלכות ירושה. ביז יעצט איז געווען נאר סתם מפה לאוזן, וואס איז געווארן א שאלה האבן זיי געדארפט אויסרעכענען די גאנצע הלכות ירושה, און בעיקר וואס געשעט ווען איינער האט נישט קיין יורשים.

איז די תורה גייט דאך, אדרבה, לאמיר זאגן כללים:

- קודם יורש איז די בן
- און אויב איז נישט דא קיין בן איז דא בת
- און אויב איז נישט דא קיין בת איז דא אחים
- און אויב איז נישט דא קיין אחים איז דא אחי אביו

די גאנצע סדר הירושה וויאזוי ס'דארף זיין. און דאס איז זיין חוקת משפט פאר אייביג, אז מ'זאל וויסן די הלכה.

שפעטער וועלן מיר זען אז ס'איז געווארן נאך א פראבלעם, אז יעצט די בנות צלפחד גייען זיך נאכדעם חתונה האבן מיט אנדערע מענער, איז שוין נאך א פרשה וואס גייט זיין שפעטער, ס'איז לעצם אן המשך וואס וואלט געדארפט זיין דא.

די איבערגעבונג פון די הנהגה צו יהושע

דער ציווי צו משה

אבער יעצט גייען מיר אריבער צו אן אנדערע מעשה, ס'הייסט בעצם סוף המעשה פון די מדבר.

דער אייבערשטער זאגט פאר משה רבינו, "גיי ארויף אויף הר העברים, קענסט זען ארץ ישראל, אבער דו גייסט נישט אריינגיין דארט וויבאלד מי מריבה איז געווען די מעשה." און דאס איז בעצם, אונז קענען בעיקר די מעשה פון סוף פרשת וזאת הברכה, וואס דארט שטייט עס נאכאמאל אז דאס איז געשען, אבער דא רעדט מען אז מ'איז נאך אינמיטן מדבר און מ'דארף אנקומען ביזן סוף, און דאס איז די עיקר צוואה וואס שטייט.

משה'ס בקשה

און וואס זאגט משה? **"וידבר משה אל ה' לאמר"**. איז אן אינטערעסאנטע פסוק, מיר האבן געזען די מגלה עמוקות זאגט די נוסח, כל התורה כולה איז "וידבר ה' אל משה", דא איז די איינציגסטע פלאץ "וידבר משה אל ה' לאמר".

און וואס זאגט משה? וואס זאל זיין מיט די עולם? **"יפקוד ה' אלקי הרוחות לכל בשר"**, ענליך צו די לשון וואס ער האט געזאגט אין פרשת בהעלותך, וואס דארט שטייט אויך די ענין פון ווער ס'וועט זיין נאך רבנים און אזוי ווייטער.

און די עולם דארף האבן אן **"איש על העדה אשר יצא לפניהם ואשר יבוא לפניהם"**, און זיי זאלן נישט זיין **"כצאן אשר אין להם רועה"**. מ'דארף מברר זיין פונקטליך וואס זיין בקשה איז, וואס פעלט אים?

די באשטימונג פון יהושע

און דער אייבערשטער זאגט פאר משה, "אמת, נעם יהושע בן נון". וואס איז ער? **"איש אשר רוח בו"**. דאס איז די קוואליפיקאציעס וואס יהושע האט, whatever that means.

און וואס גייסטו אים טון? דו גייסט אים געבן סמיכה, **"וסמכת את ידך עליו"**. און נאך אן אינטערעסאנטע זאך, דו גייסט אים מעמיד זיין **"לפני אלעזר הכהן ולפני כל העדה"**. וואס איז דא פשט אלעזר הכהן די זאך? און כל העדה פארשטייען מיר.

און דו גייסט אים געבן **"מהודך"**, דאס הייסט פון דיין פאוער, פון דיין שיינקייט, פון דיין השראה, וואס ס'איז. און **"למען ישמעו כל עדת בני ישראל"**, ער גייט זיין דיין יורש.

דער חילוק צווישן משה און יהושע

ולפני אלעזר הכהן יעמוד, און דאך זאגט ער מ'זאל נישט נעמען ווי משה און אהרן יעמוד. **ושאל לו משפט האורים**, ס'הייסט, זעט אויס אז משה רבינו איז געווען א נביא, ער האט געקענט רעדן צום אייבערשטן דירעקט, אזוויי מ'זעט "ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד", אזוויי מ'האט גערעדט אין די פריערדיגע פרשה.

מה שאין כן יהושע, אפשר איז ער אויך געווען א נביא, אבער לאו דוקא א נביא, ער האט געדארפט גיין, ער האט געוואלט וויסן וואס דער אייבערשטער וויל, האט ער געדארפט גיין צו דער כהן, צו אלעזר הכהן, און ער האט אים געזאגט מיט די אורים ותומים, דאס איז פשט "ושאל לו", ער האט געדארפט נביאות, נביאה דקדושה, האט ער געקענט וויסן וואס צו טון.

אבער די עיקר, על פי פשוטו, ווי פשט איז, מיינט דאס למלחמה, ער זאל גיין ארויספירן דעם עולם, די פשוט'ע פירן אריין און ארויס פון א מלחמה, און אזוי ווייטער.

די קיום פון משה

און אזוי טוט ער משה, דאס איז די קיום, דער אייבערשטער, דער משה איז מקיים, **"ויעש כאשר צוה ה'"**, ער נעמט יהושע און ער איז מעמיד לפני אלעזר, **"ויסמוך את ידו עליו כאשר דבר ה' ביד משה"**.

Generated by Shiur Upload Automation